

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta volja hot na Ameriko	Na New York za celo leto \$7.50
In Canada	za pol leta \$6.00
Za pol leta	za inozemstvo na celo leto \$7.50
Za celo leta	za pol leta \$6.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izdaja vseki dan izvzemati nedelj in praznikov.
Dopolni brem podpisana in obstojna se ne pribrojajo. Denar nad se blagovno pošiljati po Money Order. Pri spremembni kraja narodnikov, premožne, da ob tem tudi prejmejo blagovno naznamen, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

POSLEDICA NIZKIH PLAĆ

Pazljivi opazovalci so prišli do prepričanja, da izvajajo gospodarski položaj ter od njega odvisni življenski načini poseben vpliv na zdrujne in na življensko dobo človeka. Pri tem ni prizadet samo delavec, pač pa tudi njegovo potomstvo. To je najbolj razvidno iz poročila, ki ga je izdal zvezni otroški urad v Gary, Ind.

Gary je takozvano "vzorno" mesto jeklarskega trupa. Tam žive delaveci v nezdravih žalostnih bajtah. Tam žive delaveci, ki ne zaslužijo toliko, da bi pošteno preživeli svoje družine.

V sledetega narašča umrljivost med njihovimi otroci.

Zgorajomenjeni urad se je posebno zanimal za mrljivost dojenčkov.

V onih delih mesta, kjer žive takovani boljši ljudje v udobnih stanovanjih, umre izmed 1000 devetdeset dojenčkov.

V okrajih, kjer stanujejo delaveci, kjer prevladuje revščina, umre 141 izmed tisoč dojenčkov.

Preiskovalci so nadalje dognali naslednje:

Pri družinah, ki zasljužijo letno \$1850 in več, znaša umrljivost 89.4 pro tisoč novorojencev. Kjer pa zasljuži oče \$1050 znaša umrljivost 127.1 pro tisoč. Kjer pa zasljuži oče manj kot \$1050, znaša umrljivost 137.8 pro tisoč.

Velika umrljivost v prvem letu je pa le eno poglavje v zgodovini v revščini rojenega otroka. Tudi oni otroci, ki ostanejo, so po naravi slabotnejši ter manj sposobni za življene kot pa otroci družin z večjimi dohodki.

Otroci rečeže morajo že v najnežnejši mladosti stropiti v kraj življenski boj.

Mati, ponavadi zaposlena v tovarni, jim ne more dati dovolj zaščite. Da se že vsaj nekoliko zviša zaslugek družine, morajo slabohranjeni otroci delati v tovarnah in na poljih.

Še slabše razmere kot v Indiani pa prevladujejo v sosednji državi New Jersey.

Po nekaterih tamošnjih okrajih delajo otroci pred šole in po šoli ter v gotovih slučajih celo zanemarjajo šolski pouk.

Samoposebi je umevno, da so to otroci najbolj revnili in najbolj slabo plačanih delavecev.

Kapitalisti jih radevolje najemajo ter jih tako ropajo mladosti, bodočnosti in življenga.

Kapitalistični sistem ni zadovoljen z izkorisčanjem moških in žensk. V svojem počlepnu in požrešnosti se je spravil celo na otroke.

Kam gredu reparacije?

Na to odgovarja pariški socijalni list "L'Humanité":

Okupacijska armada je znašala 1. decembra 1921. leta 130,000 mož, sedaj pa steje 140,000. Pred vijino so imeli Nemci na istem ozemlju 70,000 oborožene vojske. Ne samo francoski, belgijski, ameriški in angleški častniki ter vojaki, temveč tudi njihovi sorodniki in služabniki živé na račun nemškega naroda. Ali si morete misliti, kako težko je breme, ki ga je načrtala tuja okupacija prenskemu prebivalstvu? Glasom šele na 8. pogodbě o porenski pokrajini mora Nemčija oddati zavezniškom vsa zrakoplovna sredstva in taborišča, v katerih se je nahajala prej nemška vojska. Protidoločom pogodbě je zaplenila zavezniška vojska za nova taborišča 1300 ha zemlje, za strelišča pa 1100 ha. Zavezniški so zaplenili mnogo hotelov in palac, 23 gledališč, 52 kinematografov in mnogo drugih poslopij, ki so jih spremenili v hirske javne razazdenosti. Za urejevanje drugih javnih prostorov je plačala Nemčija samo v okrajih, kjer je bilo nameščeno francosko vojaštvvo, 800 milijonov mark. Domislija naših (francoskih) elegantnih oficirjev glede stanovanja, perila in hrane prekaša vse moje dostojnosti. Generali in drugi visoki častniki imajo pravico do stanovanja v po-

sebnih palačah. Stanujejo po navadi v 7-9 sobah ali salonih (izvzemljeno stanovanje slug, ki imajo na razpolago posebne službene prostore); sprememno dvoranio, 1 velik in 1 mal salón, salón za igranje, salón, kjer general dela itd. Do 1. decembra 1921 so zavezniški rekvirirali najmanj 9700 poslopij, kjer je 38.000 sob. V Mainzu je vrhovni poveljničnik v 1920. letu potrošil 320.000 mark. Isto se je godilo, da si uredi grad po vzoru hesenskih velikih vojvod. Preureditve gradu Waldhausen pri Mainzu je bila 1.572.000 mark ali 380.000 francoskih frankov. Leta 1921. je isti general potrošil v iste namevine 275.000 mark. Do 1. decembra 1921 je bila francoska olješevalna strast francoskega generala nad 3 milijone mark, ki jih je plačala Nemčija. Monsignor Lollrand, vojaški duhovnik, ki je živel v zasedenem ozemlju s svojo materjo, sestro, vnučki in družino svojega službe, je potrošil 330.000 mark. Isto se je godilo v Wiesbadenu, Koblenzu, Bonnu in drugih mestih.

Od najnižjega častnika do generala vsi živé razkošno. Nemčija preskrbuje na svoje stroške žene, sorodnike in prijatelje najbolj galantnih vojakov na svetu. Zakaj bi si ne privoščili, če pa Nemčija vse plača? Vprašanje je seveda, bo li Nemčija mogla plačati vse

stroške, ki jih bo prizadel okupator. Oborožitev, vzdrževanje in rugi stroški porenske armade so požrli v francoskem državnem portfelju 12 milijard frankov, zamenjeno narodno imetje pa je otežilo tudi nemške državne izdatke, vse skupaj pa gre na račun reparacij (večje odsodnine).

HIRANITE
LABELNE
MAGNOLIA
IN
STAR MLEKO

ZA DRAGOCENA DARILA

IMEJTE NEKAJ KAN V SVOJI SHRAMBI.

PIŠTE NA KATERIKOLI NADLOV NA DRUGIETRANI LABELNE ZA ILUSTRIRAN BEZNAM DARIL.

"Lepida se hraniti labine".

Dopisi

Forest City, Pa.

Tukaj so se poročili v slovenski cerkvi sv. Jožefa slednji pari: Anton Gantar z gd. Marijo Beve, Frank Ostank in gd. Angelo Prosenec in Frank Zupančič z gd. Jožefo Korosec. Ceravno se je hotel izvršiti vse bolj ponizno in na tistem, smo se vendar na Mr. Zupančičevi svatbi zabavali do naveje, jutri in to neprisiljeno. Preživelci smo res lep večer v krogu našega vnetega sopevca ter njegove neveste in prijateljev. Hvala mu! Tako se je slovenska nasebina pomogla zopet za nekaj družin. Želimo jim največ sreče in zadovoljstva v novem stanu.

Tukaj se je nastajal in odpri svoj urad slov. zdravnik (Chiropractor) Dr. L. Strmole, svak tukajnjega župnika F. J. Jevnika. Kakor se čuje, bo Jožef Jevnik, brat župnikov, odpri grocerijo in mesnico. To bo prva slovenska obrt enake vrste.

Ideja za Slovenski Dom je zoper oživila. Dal Bog, da bi se skoraj uresničil!

Umrl je pri pljučnicu Jožef Anžlovar, star 68 let. Pokopan je bil na slov. pokopališču sv. Jožefa. Društvo sv. Jožefa KSKJ, in Zveza SNPJ, katerih član je bil, so se udeležila pogreba korporativno. V Forest City zapušča heber Ivana Okoren ter sina Jožefa, za katerega se pa ne ve, kje se na-

haja. Rančki je bil doma iz Šent Viða na Dolenskem. Naj počiva v muri. Ostatim naše sožalje. Pozdrav vsem čitateljem!

Z.

Basel, Švica

Pred odhodom v staro domovino sem vam objubil, da popisem, kako smo potovali. Prva noč na parniku "Paris" je bila precej vinarha, pozneje je bilo pa morje ves čas lepo do Plymoutha. V Plymouthu smo došli v torek ob sedmih, zvečer, v Havre v sredo ob desetih dopoldne, na železniških dvanajstih, v Pariz pa malo po šesti uri zvečer. Iz Pariza smo odšli ob devetih, v Basel smo pa došli ob petih.

Kar se tiče vožnje, je bilo dobro. Le bivanje v Parizu nam ni ugodilo. Parizani so grozni izsiljevalci denarja. Kdor potuje preko Pariza, naj se preskrbi s francoskim denarjem, kajti za ameriški denar se dobi polovico manj ali pa sploh nič. Če več ne, naj ima vsak potnik že vsaj 100 frankov.

Avtstrijski vizej se dobi v Felkirchen, ne pa v Baselu. Stane od \$2.30 do \$2.50, kot nam je povedal Romel. Sicer je bilo O. K.

Sprejmite srčne pozdrave od nas vseh: Damian, Margareth in Anna Tomažin, Math. Papich, Frank Lazník, Marie Baretinich, Anthony Simoneich.

Novice iz Slovenije.

Slikar Ivan Vavpotič

je bil pred kratkim sprejet po kraljevem paru v avdijencu. Slikar bo portret kralja in kraljice. S kraljičnim je že začel.

Smrtna nesreča.

France Hudobivnik, posestnik na Bregu pri Nasovčah, je šel v gozd sekat dreve. Ko je podsekal smrek, je ta padla tako naglo, da se ni mogel več unakniti. Podrla ga je na tla in mu zamečala noge. Ponesrečenou so v bolnici sicer tako nogo odrezali, vendar pa je kljub takošnji državniški pomoći zaradi težkih notranjih poškodb že naslednjega dne umrl.

Smrtna nesreča.

Oršice Hudobivnik, posestnik na Bregu pri Nasovčah, je šel v gozd sekat dreve. Ko je podsekal smrek, je ta padla tako naglo, da se ni mogel več unakniti. Podrla ga je na tla in mu zamečala noge. Ponesrečenou so v bolnici sicer tako nogo odrezali, vendar pa je kljub takošnji državniški pomoći zaradi težkih notranjih poškodb že naslednjega dne umrl.

Aretirana sta bila člana Orla

brata Frane in Anton Zorman v občini Sokošah v Slov. gor., ker sta si prilaštili cepilno orodje.

Medvedi na Kočevskem.

Oršica medved je ustrelil g. Haberle, trgovca v Starem logu. Pri Livoldu v okolici Kočevja se je pojavilo zadnje dni zopet večje skupine volkov, ki pa so jih dobiti takoj.

Redek jubilej.

Na svojem idiliškem Okroglem pod Sv. Jožustom je praznoval 14. řeka monsignor Tomo Zupan jubilej svojega demantnega mašništva. Pred 60. leti je biral prvo mašo, a jubilar je duševno čil in telesno krepak ter je danes še vedno duhovit govornik v spretnosti.

25letnico zvestega službovanja

je pred kratkim praznoval Karol Gebauer, uradnik "Združenih paripnic" v Vevčah.

Ustvari tukaj so se našli

pot. Pustavrh pa le ni dala žilica miru. Počkal je svojega strica na Cesti na Loko, ga zgrabil in mu prerezal z britvijo vrat. Vrenčava rana ni nevarna, vendar pa je moral iskati pomoči v bolnišči.

Arretirana sta bila člana Orla

brata Frane in Anton Zorman v občini Sokošah v Slov. gor., ker sta si prilaštili cepilno orodje.

Medenih tednov toliko časa ni

konec, dokler je še kaj kika v poljubih.

Na potu v želo utonil.

Sedemletni posestnik v okroglem pod Sv. Jožustom je utonil v potoku pri Limbušu. Na potu v želo mu je na nezagajeni brvi spodrsnilo, padel v vodo in utonil.

Na potu v želo utonil.

Sedemletni posestnik v okroglem pod Sv. Jožustom je utonil v potoku pri Limbušu. Na potu v želo mu je na nezagajeni brvi spodrsnilo, padel v vodo in utonil.

Medenih tednov toliko časa ni

konec, dokler je še kaj kika v poljubih.

Na potu v želo utonil.

Sedemletni posestnik v okroglem pod Sv. Jožustom je utonil v potoku pri Limbušu. Na potu v želo mu je na nezagajeni brvi spodrsnilo, padel v vodo in utonil.

Na potu v želo utonil.

Sedemletni posestnik v okroglem pod Sv. Jožustom je utonil v potoku pri Limbušu. Na potu v želo mu je na nezagajeni brvi spodrsnilo, padel v vodo in utonil.

Na potu v želo utonil.

Sedemletni posestnik v okroglem pod

Signor Tommaso.

S. M. Gardenhire.

(Konec.)

Miss Demorist z bičem v roki je priskakljala v svoji svetlišči se obleki. Z zadovoljnim smehom je krotilec konstatal njenovo navzočnost.

To moraš videti, — ji je rekel. — Ne drenajte se! — je svrnil gledalec. Nato se je hitro splatal za voz in prijal za zapiralno. — Na Hendersonovo povelje sta mu sledila dva strežaja, da takoj zavrtata vrata.

Smejoč se je otvoril vrata ter skočil v kletko.

Popolnoma počasi se je tigrovka obrnila ter ga pogledala.

Nisem mogel več normalno dihati, kajti nisem drugega mislil, nego da ga bo takoj napadla, toda ni se ganila. Gledalci so se splošno oddahnili.

Ko je Tommaso položil palico in bič na tla, je šel počasi naprej. Priklonil se je ter gladil z roko mogočno tigrovo glavo ter nalahan božal beli kožuh na vrata. Tigrovka je skrivila hrbet in civila ter predla kakor velika mačka. Potem jo je nazaj potisnil ter poklenil poleg nje. Božal jo je, ona pa mu je z raskavim jezikom izala kolena — grozen prizor!

— Tako, krasotica, tako, moja stara devičica!

Pri tem je legal na tla ter napolnil glavo na njen vrat.

— Vedno smo tako sami, ali ni res? Da, da, žreti ti pač dado, toda prijazni niso s teboj. In če se hočeš spočeti, tedaj te sujejo z želesnim drogom. Ali hočeš zaspati? Ne! Tudi dobro. Potem se pa bova nekoliko igrala ter šele nato nekoliko zadremala.

Skočil je pokonec in je poskušal z rokami vzdigniti težko, imeno telo. Čeprav pa je bila velika njegova moč, vendar se mu ni posrečilo. Tigrovka ga je zgnemirjeno udarjala z repom ter se ga branila s tacami, pri čemur pa je kremljko zadremala.

Končno se vendar usmrtili cesarico, toda od mr. Williamsa, ki je imel vse svoje življenje "srečo" pri ženskah, so morali zbrati posamezne dele njegovega raztrganega trupla.

Komaj sem mogel še pokončiti statni. Naslonil sem se z grozanimi občutki pri vhodu v šupno ko je mimo prišla mrs. Williams na pot v svoje stanovanje, kamor je že prej šel žalostni izprevod.

Nihče me naj ne obžaluje, — je rekla nekomu, ki je smatrala potrebno, povedati ji par tolažnih besed. — Vedno sem vedela, da bo enkrat naletel na nepravo. Zdaj ga ima lahko Demorist, če hoče.

Spomenik.

Na desnem obrežju reke Moskve v Moskvi stoji ogromen spomenik Aleksandra III., sina Aleksandra II. in očeta Nikolaja Poslednjega, ki sta bila umorjena od revolucionarjev. Majestetično se na prestolu obrnjen proti jugozapadu, proti zapadni Evropi. Tega orjaškega dela kiparja P. Trubetskoga ni doletela običajna usoda cariščnih spomenikov — muzej, ampak stoji navidezno še v vsem prejnjem sijaju na svojem mestu. Navidezno! pravimo, če bi namreč ne bil vklešan novusoden napis:

Moj sin in moj otjec pri živni kaznjeni.
A ja požal udjal bjezslavlja — Torču zdje pugalom šugunum
dla strani
Navjeki svjergnuvšej samo-djeržave.
Poslednji samodjerkec Aleksander III.

Slovensko:

Moj sin in oče moj sta bila že v življenju kaznovana,
Jaz pa brez slave sem dočarstvoval —
In tu strüm — želeso višto — kot strašilo dezeli.
Ki navečno zrušila je samodržtvu v prahu.

Poslednji samodjerkec Aleksander III. Ruski:

Učitelja Pahor in Hrščak izpuna scena.

Kakov poročajo tržaški: "Edinosti", sta bila aretirana učitelja Pahor in Hrščak začasno izpuna scena na svobodo.

Življenje med severnim narodom.

Kako žive Laponci na severu skandinavskega polotoka. — Idilično življenje v zimskih kočah. — Potovanje in preseljevanje je življenjska naloga Laponca. — Prebivalci severnih krajev povsem lahko pogreši ogenj. — Pogrebni obredi.

Norveški pesnik Karl Schœuen je leta dni preživel med Laponci na skrajnem severu skandinavskega polotoka. Do dobra se je seznanil s pradavnim čarom njihove primitivne kulture. V svoji knjigi "Skouluk, Andaras" razoveda ta neznan svet. Laponci so še pastirski narod, ki — slediči star tradiciji — prezimuje na švedskem ozemlju, poleti pa se preseli na skrajni norveški sever.

Ze meseca marca, "njuktji" ali labodjem mesecu — ko se tatiči vrača na sever — se v naglem potovanju pomikajo črede preko širih laponskih pokrajini. Sreča pokriva nižave in črede losov — (severnih jelenov) se iz gozdov v nižini umikajo v gorovje. Skoro celokupno laponsko pleme zapušča zimska bivališča ter nastopi pot v svoje severno domovje. — Minuli so dnevi, ko so se žene sedov zbirale v koči, pripovedovali laponске novice in pravljice iz starodavnih časov, sedeč okrog ognja ter sukačnit iz "sene", dočim je hišni gospodar vel svoje krplje in se skriva v luknji, katero si je izkopal v snegu. V taki luknji tudi zaspi in prenoči. Na takem preseljevanju se tudi večkrat priperi, da štorljiva presenetijo Laponko, ki v snegu povije dete. Po starodavnih čegevih se je zavijejo v mehko kožo mladega jelenja ali v belo krzno polarnih lisice ter ga položijo na priemer prostor v sankah. Potem cela karavana zopet nadaljuje svojo pot.

Večkrat se tudi priperi, da občasi preseljevanja smrtna kosa zahteva svojo žrtvijo. Mrtveca peljejo seboj na zadnjih sankah. V mrtvake sanke vprežejo — če le mogoče — belega jelenja, kateremu — v znak žalosti — zavijejo rogovje v belo prtenino. Tako je življenje laponskega ljudstva: seki se od rojstva do smrti — Laponec je vedno na potu. Lastna družina ne pozna grobov svojcev, ki so izdihnili na večnem potovanju.

no živino. V dolgih vrstah se pomikajo severni jeleni, vpreženi v sani, proti novemu šotorišču.

Ter karavane no sledijo čredam v gorske pašnike, marveč se ustavijo v primerni bližini, tako da v slučaju kakega izrednega dogodka, se kmalu doseže čuvanje in čredo. V primerem zatisnu karavana postavi šotorišče, najraje v hribih, kjer je dobiti kaj drin dračja.

Ogenj je najljubši priatelj teh severnih pastirjev. Laponec ga pa lahko tudi dolgo pogreša. Pri tem mu dobro služi njegova oblača iz dvojnega krzna. Če gre v hribi sam ali če ga zateče vihar, si odpne svoje krplje in se skriva v luknji, katero si je izkopal v snegu. V taki luknji tudi zaspi in prenoči. Na takem preseljevanju se tudi večkrat priperi, da štorljiva presenetijo Laponko, ki v snegu povije dete. Po starodavnih čegevih se je zavijejo v mehko kožo mladega jelenja ali v belo krzno polarnih lisice ter ga položijo na priemer prostor v sankah. Potem cela karavana zopet nadaljuje svojo pot.

Kneginja Ksenija Aleksandrovna je sedla na lim dve mači prefričanima lopovama. — Ociganila sta jo za 10.000 funtov šterlingov. — "Sindikat za splošno eksploatacijo".

Velika kneginja Ksenija Aleksandrovna, sestra ranjkega carja Nikolaja in vnučinja prejšnjega angleške kraljice Aleksandre, je 17. aprila vložila pri višjem sodišču v Londonu tožbo proti Frideriku Calvertu in njegovemu pomagalcu amerikaniziranemu Nemcu Sternbachu, ki sta jo ogoljufala za deset tisoč funtov šterlingov.

Kneginja je prišla leta 1920.

kot begunka v Anglijo. Veliko denarja ni prinesla s seboj, pač pa je prinesla v London mnogo svojega bisernjaka nakita, ki so ji

ga boljševiki pri prestopu meje

pustili. Kneginji je v Londonu kmalu zmanjkalo denarja, zato ji je svetoval njen znanec Calvert, katerega je vprašala za svet, naj

biserje proda in za skupično osmuje, kako plodonosno podjetje, ki

je bo stalno preskrbovalo z dohodki, da bi se ji ne bilo treba

več batiti za svojo eksistenco v bo

dočnosti. Kneginja je dala Cal

vertu lani v februarju res niz bi

serov, katere je ta prodala za 4000

funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

kakor je kneginji izjavil — v

"Sindikat za splošno eksploatacijo", v resnicu pa v svoji Sternbachov žep. Čez mesec dni je zopet prišel po denar, češ, da stvar gre dobro, toda še boljše bi šla, če... in kneginja mu je izročila

500 funtov, drugo pa je naložil —

SOSEDNJA HIŠA.

A. C. GREEN. Za "Glas Naroda" prevel G. P.

4

(Nadaljevanje.)

— Le nikakih neumnosti, — je nadaljeval, ko je zapazil, da se je pričela tresti ter se hotela opravičiti.

— Vi ste prva videla mrtvo žensko in to morate izjaviti pred sodiščem. Ker ne vem, ob katerem času bodo priče zaslišane, vam svetujem ostati tukaj, dokler ne pride koroner. Vsak trenutek mora biti tukaj. Tudi ta druga ženska naj ostane tukaj.

Ta druga ženska sem bila jaz, Miss Butterworth, potomka prvih angleških kolonistov v Ameriki ter dama družbe. Nisem pa hotela pokazati, da sem užljena, kajti zapazila sem, da si žele moje navzočnosti v hiši, ne pa v tej sobi. Že sem se hotela umakniti, ko sem čutila, da me je nekdo nalahko, a energično prijet za roko. Obrnila sem se. Poleg mene je stal detektiv, ki je še vedno držal v roki črepino porcelana.

— Prosim vas, ali mi hočete še enkrat povedati, kaj ste opazovali v pretekli noči skozi svoje okno? Stvar bo najbrž poverjena meni ter bi rad izvedel vse, kar veste o tej zadevi.

— Pišem se Butterworth, — sem pričela.

— Moje ime je Gryce.

— Ali ste detektiv?

— Da.

— Stvar se vam zdi pač precej resna?

— S tem hočete reči, da ni ta smrtni slučaj posledica nezgode? Njegov smehljaj je njabrz pomenjal: — Dolgo časa lahko čakate, predno boste izvedeli za moje mnenje.

Tudi jaz sem mu na tihem odgovorila:

— Dolgo časa boš čakal predno boš izvedel, kaj mislim o tem.

— Povejte no hitro, — je pričel iznova. — Povejte mi vse, kar veste. Bodite popolnoma odkritosrečna, kajti zdite se mi poštena ženska.

— Jaz ne ljubim nikakih komplimentov, — sem skoro nehotno vzkljiknila. — Jaz sem Miss Butterworth ter ne trpm, da bi kdo govoril z menoj kot z žensko iz navadnega ljudstva. Rada vam povem vse, kajti meni ni treba ničesar prikrivati in moja povest lahko vam koristi, meni pa ne more škodovati.

Nato sem mu obrazložila celi dogodek. Povedala sem mu celo več kot sem izprva nameravala, ker znal mi je skrajno spremno stavljati vprašanja. Ničesar pa nisva govorila o čudnem obnašanju postrežnice.

Tretje poglavje.

Po svojem pogovoru z Mr. Gryce-om sem se umaknila v neko majhno sobo. Izbrala sem si udobno naslonjajočo, da se lahko povsem mirno udam razmišljanju. Vedela sem, da bi imela v svoji lastni hiši dosti dela, a moje misli se niso mogle ločiti od podrobnosti te tragedije. Prepicana sem bila, da sem zapazila celo vrsto navidezno malenkostnih dejstev, ki bi lahko dovedla do presenotljivih sklepov. Pričela sem torej urejati svoje misli ter jih zaznamovala na papir, katerega sem našla v sobi.

Prvič: — Ali je bila sibir te ženske posledica nezgode?

Drugič: — Ali je bil izvršen samomor?

Tretjič: — Ali je bila umor ena?

K prvemu vprašanju sem pristavila pripombo:

— Vsa znemanja kažejo, da se ni pripetila nezgoda ali nesreča. Če bi omara slučajno padla na žensko, bi bile njene noge obrnjene proti steni, ob kateri je stala omara. Njene noge pa so bile obrnjene proti vratom in glava je ležala pod preobrnjeno omaro.

Njeno krilo je bilo skrbno urejeno. Kaj takega bi ne mogla sama storiti v slučaju, da bi izvršila samomor.

Na drugo vprašanje sem pripomnila:

— Razlogi, ki govere proti samomoru.

— Sama, kot je ležala v smerti, bi se morala v takem slučaju spraviti v položaj, v katerem so jo našli. Kako bi mogla v takem položaju prevrniti omaro?

— K tretjemu vprašanju sem pripisala:

— Vzroki, ki govere proti umoru.

Treba bi bilo držati žensko na tleh, predno bi padla omara najo. To je razkril položaj trupla, kajti nikjer ni bilo opaziti niti najmanjšega sledu boja.

Zenska ni prišla sama v hišo. Moški, ki jo je spremljal, se je mudil v njej le deset minut. Zapustil jo je hitro, kot da se mu mudi.

Ko je dospel par pred hišo, so bila vrata zaprta. Ko pa je odšel, so bila le priperta in lahko bi bil prisel noter, če bi hotel.

Obleka ženske je bila uravnana potem ko je bila že mrtva.

Vse seveda ni pričalo še o nobeni stvari. Možno je bilo vse kaj drugega, poleg tega, kar sem domnevala jaz. Kljub temu pa sem neprestano domnevala, da je bil izvršen umor.

Precjek časa je poteklo predno so me poklicali k zaslišanju. Bi-lo je že ob treh popoldne.

Coroner je stal z več gospodi, med katerimi je bil tudi Gryce, v sprejemni sobi. Detektiv se mi je zdel tako razburjen, da sem domnevala, da se je pričel zanimati za celo zadevo.

— To je pač ona ženska? — je reklo coroner, ko sem vstopila.

— Jaz sem Miss Butterworth — sem odgovorila rezervirano.

— Amelija Butterworth. Bila sem navzoča, ko so našli truplo umorjene.

— Umorjene? — je ponovil coroner. — Zakaj pravite, da je bila umorjena?

Ponudila sem mu svoje zapiske.

Povsem presenečen je vzel list v roko, ga prečital ter nato utaknil v žep.

Coroner je reklo:

— Sedaj sta nastopila dva konkurenta. Mislim, da bom moral podleti njih skupini moći. Miss Butterworth, sedaj bom razkrili mrljača. Ali mislite, da ste zadosti močna, da prenesete pogled na to?

Odgovorila sem:

— V službi pravice lahko prenesem vse.

— Tem boljše, — je reklo coroner. — Sedit ter čakajte.

Stopil je naprej ter ukazal, naj spravijo črepinje porcelana trupla. Med temi črepinjamji je bila tudi ura.

Nekdo je pripomnil:

To bi bila izvrstna priča, če bi še žla, ko se je omara preobrnila.

Nikdo ni odgovoril, kajti vsi so vedeli, da ni bila ta ura navita še več mesecov. Mr. Gryce se ni niti ozrl na to uro.

(Dalej prihodnjih.)

Dvojni.

Ni se vam li še pripetilo, da vas čenjal svoj pogovor z mano z besedami:

Nekaj dni sem že razmišljala, naj li vstopim v samostan. A premisila sem se, ker bi tega itak nazivale vas dragim Nikolajem Ivanovičem, ko se vendar za vse svoje življenje in za vse ljudi na svetu imenujete Peter Nikolajevič?

In se vam li še ni primerilo, da vam je kdo nenadoma dejal: "Včeraj sem vas videl v cirkusu", ko ste vendar prebili večnajstje na predavanju?

To vse se zdi čudno le na prvi pogled. V resnici pa se to vse razlagajo čisto pripravo z dejstvom, da ima vsak človek na svetu svoja dvojnika.

Pogledati temu dvojniku lice vlice se vam ne posreči nikdar. Zato se torej niti ne trudite! Toda slišite lahko o njem prav čestotin in, žal, skoraj vselej stvari, ki mu ne delajo ravno velike časti. Vsaj meni se doslej še nikoli ni zgodilo, da bi bila zvedela kaj laskavega o kakem dvojniku.

Neki spoštovan zdravnik ima dvojnika, ki je v Odesi slovit — seprem. Celotno razumela, da me smatra za mojega dvojnika, a odločila sem se, da ne izpustim tega prilika, ko se morem svojemu sovražniku osvetiti.

"No, kajpak, zapodil me je?" sem ji odgovorila v najdržnejšem tonu, ki sem si ga znala predstavljati. "Zapodil! Kako vam je to všeč? Kaj pravite k temu?"

"Ah, dragie, vi ste vendar te sama kriva! Kako je le mogoče tako se vesti?"

"O, glejte, ta je pa lepa! Pa ste res dobra ženska."

"Ali saj je on vendar vas mož?"

Zadeva se je jasnila.

"Eh, kaj! Kakšen mož neki! Ta vse je laž. Saj nisva bila nikoli poročena, če hočete vedeti resnico."

"Ljuba moja", je zaječala starška, "kaj pa pripovedujete! Saj je bil vendar Serjoža za tovarisko na svatbi!! Gospodine —!"

"To ni prav nič čudnega! Neki slaper nاجu je poročil. Dala sva vse do rubljev napitnine — pa je bilo. Če bi se hotela vzeti, bi bila moral oba v kriminal. Jaz sem že itak presedela tri leta v ječi, to zadošča."

"Vi!! V ječi... Ali kaj pa govorite? Toda zakaj neki?"

"Kako to, zakaj? Zaradi dvojstva sem se mu, kakor sem mogla in znala, toda ne vem, sem li dosegla svoj cilj."

Sedaj, ko je že vse za mano, mi je prijetno se spominjati minulega tripljenja, saj vem, da se več ne povrne...

Prvič, ko sem zvedela, da živi moj dvojnik, sem se vedla napram temu dejstvu zelo veselo in lahko-miseln.

Rekli so mi:

"Ali vam je bilo sinoči v cirkusu všeč?"

"V cirkusu? Saj sem presedela ves večer doma! Zakaj mislite, da sem bila v cirkusu?"

Vprašalec se je nekam začudil, bil je v zadregi ter dejal:

"Tako? No, pa oprostite, gospod, vse sem zmotil... Govoriva to reje o čem drugem!"

Vsi so se namest sumljivo ozirali, in vprašalec, ko je odhajal, mi je pošepetal:

"Ne boste hudi! Toda videl sem vas na lastne oči."

Nekaj dni smo se smejali tej hiši in vprašali, kajti nisva bila načrta.

Dva tedna nato so me videli trije znani na neki sunljivi maškaradi, čenur se že nisem smejala več, dasi sem jim prav hitro dozvala njih zmoto, nego me je spravilo to v prav slabo voljo.

Prosila sem mnogotere:

"Pokažite mi že vendar tega mojega dvojnika!"

Dvojnika pa ni bilo možno začeti in vedel se je zelo nelepo. Nato je nekaj časa miroval, dokler me ni nekaj znana dama strme izpraševala, kaj mi je prislo na misel, da se dajem fotografirati z nekim častnikom v — počasnim obliku! Videla je na lastne oči mojo sliko in izložbi nekoga malega fotografa, a kje je to bilo, si ni mogla več domisliti.

Tako sem zvedela, da se je moj dvojnik omogil, in veselilo me je to. Morda se poslej malo potrdi z svojo reputacijo.

Toda moje nade se niso izpolnile. Niti dva meseca nista minila, ko so me zopet začeli znani srečavati, ko sem prihajala baš iz separirnih sob v restavrantu, ko sem igrala na dirkah, na stavah.

In ne le — skoraj vsako noč so me videli v kakšnem klubu, kjer sem rano igrala s kartami ali v lotto.

Moj položaj je bil obupen.

Skoraj vsak novi znance je za-

zvemo, kam je izginila Dunječka."

"In kje, mislite, bi imela biti Kaj?"

"Kako to, kje? Saj ste vendar po tisti historiji s polkovnikom utekla v Ameriko? Kdaj ste pa vrnila?"

"Včeraj. Veste, tudi odontod so me izgnali. Samo, prosim vas, ne pripovedujte tega nikomu! Vi edini veste o tem na vsem svetu."

Položil si je roko na sreč in se priporočil.

"Četrte ure nato sem ga zagledala v kopi ljudi. Kazal me je nekem gospodu mu gorenje nekaj pripovedoval ter mu šepetal v usesa. In določnik se je radovedno oziral namesto ter se očividno zgražal.

Uboga Dunječka! Maščeval sem se.

NAZNANILLO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glas Naroda" v državi Illinois naznanjam, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. Joseph Smalec,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list. Zato prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Upravnito

Harmonike

Ako želite imeti res dobre in trdne slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obrnite se na znameno tvrdca za dobitje ali pa pridite obso.

LUBASOVE

Harmonike vseh vrst imam tudi v zalogi in sem sedaj edini zastopnik teh flidle po cenik.

Be vam ujedno priporočam.

Anton Mervar

621 St. Clair Avenue Cleveland, O.

POZOR ROJAKI

Precejne število rojakov se je zglobovalo in poslalo aro za parnik